

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

16 juli 2001

VOORSTEL

**tot wijziging van het Reglement van de Kamer
houdende invoeging van een artikel 100ter
tot oprichting van een Adviescomité
voor wetenschappelijke
en technologische vraagstukken**

VERSLAG

NAMENS DE BIJZONDERE COMMISSIE
VOOR HET REGLEMENT EN VOOR DE
HERVORMING VAN DE PARLEMENTAIRE
WERKZAAMHEDEN
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Marie-Thérèse COENEN**

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1074/ (2000/2001):**
001 : Voorstel van de heer Poncelet.

Zie ook :
003 : Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

16 juillet 2001

PROPOSITION

**de modification du Règlement de la Chambre
visant à insérer un article 100ter portant
création d'un Comité d'avis des questions
scientifiques et technologiques**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
SPÉCIALE DU RÈGLEMENT ET
DE LA RÉFORME
DU TRAVAIL PARLEMENTAIRE
PAR
MME **Marie-Thérèse COENEN**

Documents précédents :

Doc 50 **1074/ (2000/2001):**
001 : Proposition de M. Poncelet.

Voir aussi :
003 : Texte adopté par la commission.

**Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date du dépôt du rapport :**
Voorzitter / Président : Herman De Croo

A. — Vaste leden / Membres titulaires

VLD	Pierre Chevalier, Herman De Croo, Arnold Van Aperen.
CVP	Yves Leterme, Paul Tant, Servais Verherstraeten.
Agalev-Ecolo	Marie-Thérèse Coenen, Joos Wauters.
PS	Yvon Harmegnies, Jean-Pol Henry.
PRL FDF MCC	Daniel Bacquelaïne, Robert Denis.
Vlaams Blok	Jaak Van den Broeck, Francis Van den Eynde.
SP	André Schellens.
PSC	Jean-Pol Poncelet.
VU&ID	Frieda Brepoels.

B. — Plaatsvervangers / Membres suppléants

Willy Cortois, Tony Smets, Bart Somers, Geert Versnick.
Jos Ansoms, Simonne Creyf, Pieter De Crem, Dirk Pieters.
Zoé Genot, Simonne Leen, Peter Vanhoutte.
Claude Eerdeken, Charles Janssens, Patrick Moriau.
Anne Barzin, Philippe Collard, Jacques Simonet.
Gerolf Annemans, Bart Laeremans, Luc Sevenhans.
Fred Erdman, Dirk Van der Maelen.
Raymond Langendries, Jacques Lefevre.
Annemie Van de Casteele, Els Van Weert.

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volkunie&ID21

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000 :	Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer	DOC 50 0000/000 :	Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het Beknopt Verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)	CRIV :	Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)	CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)
CRABV :	Beknopt Verslag (op blauw papier)	CRABV :	Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)
PLEN :	Plenum (witte kaft)	PLEN :	Séance plénière (couverture blanche)
COM :	Commissievergadering (beige kaft)	COM :	Réunion de commission (couverture beige)

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be	www.laChambre.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be	e-mail : aff.generales@laChambre.be

DAMES EN HEREN,

Tijdens haar vergadering van 12 juli 2001 heeft uw commissie een bespreking gewijd aan het door de heer Jean-Pol Poncelet ingediende voorstel tot wijziging van het Reglement van de Kamer houdende invoeging van een artikel 100ter tot oprichting van een Adviescomité voor wetenschappelijke en technologische vraagstukken.

*
* *

Allereerst onderstreept *de voorzitter* het belang van dit voorstel in de interparlementaire context: de Kamer ontbeert een structuur die als raamwerk kan dienen voor onderlinge contacten tussen de Europese parlementen over wetenschappelijke en technologische vraagstukken. Daardoor is onze assemblee *de facto* uitgesloten van de reeds bestaande uitwisselingscircuits. Andere parlementen hebben zich wel al van een doeltreffend instrument voorzien. Denken we bijvoorbeeld aan het Franse parlement, waar volksvertegenwoordigers en senatoren, bijgestaan door een vaste wetenschappelijke structuur, zich buigen over vragen die kunnen rijzen in verband met beleidskeuzen inzake de ontwikkelingen van de wetenschap en de technologie. Ook de Belgische Senaat is al actief op dat vlak en zal binnenkort, in het raam van de Belgische bijdrage terzake, een vergadering ontvangen van het interparlementair netwerk dat zich met ruimtevaartvraagstukken bezighoudt. Bovendien zorgt dit voorstel ervoor dat de Kamer eindelijk over een structuur zal beschikken waarin de talrijke tot de instelling gerichte wetenschappelijke rapporten en gegevens kunnen worden samengebracht.

De heer Jean-Pol Poncelet (PSC) licht zijn voorstel toe. Hij herinnert eraan dat het geïnspireerd is op een tijdens een vorige zittingsperiode ingediend voorstel (nr. 1203/1 – 93/94), dat door verscheidene parlementsleden mee werd ondertekend. Het ter bespreking voorliggende voorstel speelt tevens in op een echte nood, aangezien er in de Kamer geen enkele structuur bestaat die de parlementsleden inzicht kan bieden in de wetenschappelijke vraagstukken en de weerslag daarvan op het beleid.

Uit de recente actualiteit blijkt nochtans ten overvloede dat de Kamer (net als de Senaat overigens) wel degelijk met dergelijke kwesties te maken krijgt (dioxinecrisis, dolle-koeienziekte, gezondheids- en milieugevolgen van de straling die uitgaat van GSM-masten, het gebruik van bepaalde wapens, bio-ethische kwesties,...). Maar het hoeft zelfs niet zo ver te worden gezocht: ook de coherentie van de beleidskeuzen in sommige, zeer techni-

MESDAMES, MESSIEURS,

Lors de sa réunion du 12 juillet 2001, votre commission a examiné la proposition de modification du Règlement de la Chambre visant à insérer un article 100ter portant création d'un Comité d'avis des questions scientifiques et technologiques, déposée par M. Jean-Pol Poncelet.

*
* *

Le président commence par souligner l'intérêt de cette proposition dans le contexte interparlementaire : il manque à la Chambre une structure pouvant servir de cadre aux échanges entre les parlements d'Europe à propos des questions scientifiques et technologiques, ce qui exclut *de facto* notre assemblée des réseaux déjà existants. D'autres parlements se sont dotés d'un instrument adéquat ; on songe par exemple à ce qui existe en France, où députés et sénateurs, assistés d'une structure scientifique permanente, se penchent sur les questions que peuvent poser, en terme de choix politique, le développement des sciences et des technologies. Le Sénat est, quant à lui, déjà présent sur ce terrain, et accueillera prochainement, pour la partie belge, une session du réseau interparlementaire en charge des questions spatiales. Par ailleurs, grâce à cette proposition, on disposera enfin d'une structure vers laquelle on pourra diriger les nombreux rapports et informations à caractère scientifique qui sont adressés à la Chambre.

M. Jean-Pol Poncelet (PSC) développe sa proposition ; il rappelle qu'elle s'inspire d'une proposition, cosignée par plusieurs parlementaires, déposée au cours d'une législature antérieure (n° 1203/1 – 93-94), et qu'elle répond à un réel besoin, dans la mesure où il n'existe à la Chambre aucune structure permettant d'éclairer les parlementaires sur les questions scientifiques et leurs implications pour le politique.

L'actualité récente ne manque pourtant pas d'exemples dans lesquels la Chambre (tout comme le Sénat d'ailleurs) a été confrontée à des questions de cet ordre (crises de la dioxine et de la vache folle, effets sur la santé publique ou l'environnement des rayonnements des antennes-relais GSM ou de l'utilisation de certains armements, bioéthique,...). Plus simplement, la cohérence des choix politiques dans certains domaines très

sche aangelegenheden (investerings in de ruimtevaartsector,...) vereist dat het Parlement over werkbare gegevens terzake beschikt. Het komt erop aan in te zien in welke aangelegenheid nu precies wetgevend wordt opgetreden, alsook hoe en in welke mate dat moet gebeuren. Willen we de technologische risico's en uitdagingen correct kunnen inschatten en beheersen, dan hebben we hoe dan ook nood aan een passend instrument.

Internationale ervaringen op dat vlak kunnen ons tot voorbeeld strekken. In Frankrijk werd in 1983 het *Office parlementaire d'évaluation des choix scientifiques et technologiques* (OPECST) opgericht, waarin volksvertegenwoordigers en senatoren worden bijgestaan door een Wetenschappelijke Raad. Vandaag geniet die instantie een groot gezag en zorgt zij via haar werkzaamheden, die een ruime waaier van onderwerpen beslaan, voor beter onderbouwde regeringskeuzen. In de Verenigde Staten is er het *Office of Technology Assessment* (OTA): een beleidsflankerende instantie die, qua organisatie en werking, te vergelijken valt met het Rekenhof en die de beide Kamers van het Congres bijstaat in wetenschappelijke en technologische aangelegenheden.

Dit voorstel gaat echter niet zo ver. Het behelst enkel een wijziging van het Reglement en roept geen nieuwe instantie in het leven. Het Adviescomité zal een beroep doen op de middelen en het personeel van de diensten van de Kamer. De voorgestelde structuur moet eenvoudig, soepel en goedkoop zijn, maar moet tegelijkertijd de nodige deskundigheid kunnen ontwikkelen ter ondersteuning van de parlementaire werkzaamheden.

De voorzitter beklemtoont dat het hier een niet-partijgebonden voorstel betreft. Vervolgens stelt hij een aantal wetgevingstechnische tekstcorrecties voor, waarmee de leden zich akkoord verklaren.

Mevrouw Marie-Thérèse Coenen (Agalev-Ecolo) vindt het voorstel interessant, omdat het een vakoverschrijdende uitwisseling van informatie tussen de politieke en de wetenschappelijke wereld mogelijk maakt. Dat lijkt noodzakelijk op een ogenblik dat Europa zich toespitst op de ontwikkeling van de wetenschappelijke sector en de uitbouw van een kennismaatschappij. Bovendien zullen de parlementsleden die voor dat soort van vraagstukken interesse hebben, beter werk kunnen leveren.

Mevrouw Frieda Brepoels (VU&ID) waarschuwt voor de gevaren die achter de instelling van een *ad hoc*-structuur schuil kunnen gaan. Momenteel worden de wetenschappelijke en technologische vraagstukken (keuze van de energiebronnen, problemen inzake volksgezond-

techniques (investissements dans le domaine spatial,...) implique que le Parlement soit utilement informé sur ces questions. Il s'agit de savoir dans quel domaine on légifère, comment et jusqu'où on doit le faire. Un instrument pour appréhender et gérer correctement les risques et les enjeux technologiques est indispensable.

L'expérience internationale peut nous servir d'exemple : en France, l'Office parlementaire d'évaluation des choix scientifiques et technologiques (OPECST), créé en 1983 et regroupant des députés et des sénateurs assistés d'un Conseil scientifique, jouit aujourd'hui d'une grande autorité, et ses travaux, portant sur une grande diversité de sujets, éclairent les choix gouvernementaux. Aux États-Unis, l'Office of Technology Assessment, organe collatéral qu'on pourrait comparer à notre Cour des comptes en ce qui concerne son organisation et son fonctionnement, assiste les deux chambres du Congrès à propos ses questions scientifiques et technologiques.

La présente proposition a cependant une portée plus limitée : on ne modifie que le Règlement, sans créer une institution nouvelle, et le comité d'avis utilisera les moyens et le personnel des services de la Chambre. La structure proposée se veut simple, souple et peu onéreuse, mais devrait néanmoins permettre de développer une expertise en appui du travail parlementaire.

Le président, après avoir insisté sur le caractère non partisan de la proposition, propose d'apporter au texte de cette dernière certaines corrections d'ordre légistique, sur lesquelles les membres marquent leur accord.

Mme Marie-Thérèse Coenen (Agalev-Ecolo) marque son intérêt pour la proposition ; celle-ci devrait permettre que s'organisent des échanges transversaux d'informations entre le monde politique et la communauté scientifique, ce qui, à l'heure où l'Europe mise beaucoup sur le développement des sciences et de la connaissance, paraît nécessaire. En outre, les parlementaires motivés par ces questions pourront réaliser un travail de plus grande qualité.

Mme Frida Brepoels (VU-ID) met en garde contre les dangers que pourrait receler la mise en place d'une structure *ad hoc* : à l'heure actuelle, les questions scientifiques et technologiques (choix énergétiques, questions de santé publique,...) sont déjà traitées au sein des com-

heid,...) al door de vaste commissies behandeld. Als we de parlementaire werkzaamheden overmatig gaan specialiseren, dreigen sommige parlementsleden af te haken. Op het terrein moet er haast zeker iets gebeuren, maar het komt erop aan de voor- en de nadelen van een dergelijk initiatief nauwgezet tegen elkaar af te wegen, en ze te plaatsen tegenover de voor- en de nadelen die de oprichting van een subcommissie in de commissie voor het Bedrijfsleven zou hebben.

De voorzitter twijfelt geheel niet aan het nut van een instrument om wetenschappelijke en technologische uitdagingen correct te analyseren. Voor het overige onderstreept hij dat, indien het voorstel wordt goedgekeurd, de oprichting van het Adviescomité een mogelijkheid en geen verplichting zal zijn. Dankzij een dergelijk adviescomité zou het in elk geval mogelijk worden alle wetenschappelijke en technologische informatie die op de Kamer toekomt, te centraliseren.

Mevrouw Marie-Thérèse Coenen (Agalev-Ecolo) wijst op het in haar ogen échte gevaar waarmee het Adviescomité te maken dreigt te krijgen: een (te) uitgestrekt werkdomein, gaande van GSM-masten tot bio-ethische kwesties...; de interesse van de parlementsleden, die niet al die vraagstukken kunnen volgen, zou daardoor wel eens kunnen verwateren.

De heer Jean-Pol Poncelet (PSC) geeft toe dat wetenschappelijke aangelegenheden zeer ruim kunnen zijn; hoe dan ook zal moeten worden geleerd hoe, binnen het Adviescomité, het best wordt omgesprongen met die steeds wisselende invulling. Het is in elk geval onontbeerlijk het Adviescomité in te passen in het reeds jarenlang bestaande Europese netwerk. Wat de wetenschappelijke deskundigheid betreft, kan wellicht worden gerekend op wetenschappelijke medewerkers en op de inbreng van externe deskundigen, die, gelet op de uitstraling van de Kamer, wellicht niet al te moeilijk bereid zullen worden gevonden om terzake een bijdrage te leveren.

*
* *

Het voorstel wordt eenparig aangenomen, met inbegrip van de door de voorzitter gesuggereerde wetgevings-technische correcties.

De rapporteur,

Marie-Thérèse COENEN

De voorzitter,

Herman De CROO

missions permanentes, et si on spécialise excessivement le travail parlementaire, on risque de décourager certains membres. On doit sans doute faire quelque chose sur ce terrain, mais il faut soigneusement peser les avantages et les inconvénients de ce genre d'initiative, et les comparer à ceux que présenterait la création d'une sous-commission au sein de la commission de l'Economie.

Le président estime qu'on ne peut contester l'utilité d'un instrument qui permettra d'analyser correctement les enjeux scientifiques et technologiques. Il souligne par ailleurs que si la proposition est adoptée, la création du comité d'avis sera une faculté et non une obligation. Elle permettra en tout cas de centraliser toute l'information qui arrive à la Chambre concernant les questions scientifiques et technologiques.

Mme Marie-Thérèse Coenen (Agalev-Ecolo) pointe ce qui lui paraît être le véritable danger qui guette le comité d'avis : un champ de travail très (trop) large, allant des antennes GSM à la bio-éthique,... ; l'intérêt des parlementaires, qui ne pourront pas suivre toutes ces questions, risque dès lors de se diluer.

M. Jean-Pol Poncelet (PSC) admet que le champ des questions scientifiques est très vaste, et il faudra apprendre à gérer cet effet de 'géométrie variable' au sein du comité d'avis. Il est de toute façon impératif d'intégrer le réseau européen qui existe depuis des années. En ce qui concerne l'expertise scientifique, on pourra peut-être compter sur des collaborateurs scientifiques, et sur l'apport d'experts extérieurs que la Chambre, grâce à son prestige, ne devrait pas avoir trop de mal à attirer.

*
* *

La proposition est adoptée à l'unanimité, moyennant les corrections techniques suggérées par le président.

La rapporteuse,

Marie-Thérèse COENEN

Le président,

Herman de CROO